

Η ΑΝΕΚΔΟΤΗ ΑΥΤΟΒΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΤΟΥ ΠΟΙΗΤΟΥ ΑΝΔΡΕΑ ΛΑΣΚΑΡΑΤΟΥ

[Μετάφρασις εκ του 'Ιταλικού και ύποσημειούσι του κ.

Χαρίλ. 'Αντωνιάου. Οὐδὲς ἔχει δικαίωμα ἀναδημοσιύσεως τῆς καὶ ἐκδόσεως ἐκτὸς τοῦ μεταφραστοῦ.]

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Εἶπα πὸς στὰ 1863 βρέθηκα εὐτυχῶς κύριος τοῦ πεδίου τῆς μάχης. Ἐλαβα ἱκανοποίησιν ἀπὸ τὰ κακὰ πνεύματα, τοῦ μοῦ εἶχαν στήσει ἔναν τὸσο μακρὸν πόλεμον καὶ μ' εἶχαν τελειωτικὰ καταστρέψει στὰ συμφέροντα καὶ στὰ ζωτικώτερα μου μέλα.

Στὰ 1863 ἡ γυναίκα μου, ἀναγκασμένη ἀπὸ τὴν οικονομικὴν στενοχώρια μας, ὑποχρεώθηκε νὰ δεχθῆ τὴν προσφορά, ποῦ τῆς ἔκαμαν, νὰ διευθύνῃ ἕνα σχολεῖο κοριτσιῶν, ἐμπιστευμένον μέχρι τότε σὲ μίαν Ἀγγλίδα δεσποινίδα. Ἀναλαβόντωντα αὐτὴ τὴν ὑποχρέωσιν ἡ γυναίκα μου, ἐπίστεψε πὸς μποροῦσε νὰ ὑπολογίξῃ στὲς καλὲς διαθέσεις τῶν γονέων, γιὰ νὰ τελειοποιήσῃ τὸ σχολεῖο καὶ νὰν τὸ κάρῃ πολὺ πλεὺ ὠφέλιμον στὰ κορίτσια τους. Προσθέσαμε λοιπὸν δασκάλους καὶ μαθητὰ καὶ σχεδιάζαμε, σὲ περίπτωσιν ποῦ τὸ σχολεῖο θὰ εὐδοκίμοιτο, νὰ ἐνεργήσομε νάρθη γ' αἰκίους παιδαγωγὸς ἀπὸ τὴν Εὐρώπῃ. Ἀπατηθήκαμε ὁμοῦ σκληρὰ στὲς προσδοκίαις μας. Οἱ Κεφαλονίτες ἐπιορτιμοῦσαν νὰ πετάξουν τὸ χρῆμά τους, παρὰ νὰ τὸ καταπιάσουν.

Ἄν ἕνας θῆσας ἀπὸ οὐχινωβάτες ἔρθῃ στὴν Κεφαλονία καὶ ἡ Κυβέρνησις βορθεῖ σὲ λίγο ὑποχρεωμένη νὰ τὸν διώξῃ ἀπὸ τὸ νησί, γὰρ οὐνε χώρα καὶ χωρία. Ἄν ἕνας αὐτοχρηστικὸς ἕνας μουσικὸς, ἕνας ἐγγαστριμύθος, ἔρθῃ γιὰ μερικὰς ἐσπερίδας στὸ Ἄργιστόλι, οἱ ἄνθρωποι ἴσως θὰ συζητήσουν μεταξὺ τους σὲ τὸ διάστημα τῆς ἐχτέλεσης, ὃ ἡθοποῖός ὁμοῦ θὰ γυρίσῃ μὲ τὸ πορτοφῆλι γεμάτο. Στ' Ἄργιστόλι ἴσως καὶ τὸ Αἰθιοῦσι, οἱ οἰκογενειάρχες ἐξοδεύουν ἕνα καλὸ μέρος ἀπὸ τὸ εἰσοδήμα τους γι' ἀναμνηστικὰ καὶ παιγνίδια στὲς λέσχες· καὶ γενικά οἱ ἄντρες πετιοῦν τὸ χροῖμα γενναϊοῦθωρα γι' ἀντικείμενα πολυτέλειαι, μὲ τὰ ὁποῖα θὰ σπολισηθῶν οἱ γυναίκες τους ἀκόμα καὶ οἱ κόρες τους.

Ἀπ' αὐτοὺς τοὺς ἀνθρώπους ἐζητήσαμε δυὸ τάλληρα τὸ μῆνα γιὰ κάθε κορίτσι, εἰς ἀντάλλαγμα τῶν ὁποίων τους προσφέραμε ἐν ἄνωτερον σχολεῖο. Ἐπαναστάτησαν, στὴν ιδέα νὰ πληρώσουν δυὸ τάλληρα τὸ μῆνα γιὰ τὴ μόρφωσιν τῶν κοριτσιῶν τους· τοὺς φάνηκε ποσὸν ὑπερβολικὸν καὶ ὄλοι, ἐκτὸς ἀπὸ δυὸ, δὲν ἐδέχθησαν. Ἐνας ἀπὸ τοὺς πλεὺ πλούσιους τοῦ τόπου ἔκαμε τὸν περισσότερον πᾶταγον αὐτὸ τὸ ζήτημα καὶ πράγματι δὲν πληρώσε παρὰ ἐνῆμισον τάλληρον, ποσὸν, ποῦ ἀφῆραμε στὴ θέλησιν του καὶ μὲ μεγάλη συγκρατάβασιν ἐπλήρωσαν ἐπίσης μερικὰ ἄλλα πρόσωπα στὸ χρόνον, ποῦ ἐβάσταξε τὸ σχολεῖο· οἱ ὅποιοι καὶ δὲν ἠθέλησαν νὰ δώσουν παρὰ ἕνα μόνον τάλληρον (1).

Στὸ τέλος τῆς σχολικῆς χρονίαις παρουσιάσαμε τοὺς λογαριασμοὺς μας στοὺς γονεῖς, τοὺς ἔκαμαμε νὰ ἴδωσιν πὸς ἔβαλαμε κ' ἀπὸ τὰ δικὰ μας, τοὺς ἀναγγελαίμα τὴν ἀναποφεικτικὴν διακοπὴν τῶν μαθημάτων, ἔμειναν ὁμοῦ ἀδιάρητοι στὲς προτροπὰς μας καὶ τὸ σχολεῖο ὑποχρεώθηκε νὰ κλείσῃ.

Στὸ διάστημα αὐτῆς τῆς χρονίαις ἐδίδαξαμε, ἀλλὰ κ' ἐμάθαμε ἐπίσης διάφορα πράγματα, συνήθειαι καὶ ἔθιμα. Ἰδοὺ μερικὰ :

Ὅσοι πληρώναν τὸ μηνιατικόν, οἱ περισσότεροὶ μὲ ἔστερναν σελίνια, παρὰ ἂν δὲ μπορούσαν νὰ βροῦν τάλληρα μικρότερης ἄξιας. Ὅταν ἕνα κορίτσι ἔμενε 5 ἢ 6 μέρες στὴ σειρά τὸ σπῆτι, δὲν ἐπλήρωνε τὸ μῆνα ἐκεῖνον. Ὅταν κανένα ἔπαυε νύχτησαν σχολεῖο, τὸ ἔκανε, χωρὶς εἰδοποίησιν καὶ δὲν ἐπλήρωνε τὸν τελευταῖον μῆνα καὶ κάποτε ἀκόμα τοὺς δυὸ τελευταίους. Βρέθησαν κ' ἄλλα συνήθειαι νὰ μὴν πληρώνουν ποτὲ μ' αὐτὰ τοὺλάχιον μπορούσαμε νὰ εἰμαστέ ἡσυχου. Ἐλογαρίασαμε καὶ τιμητικὰς ἐξαιρέσεις, ἀλλὰ σὲ πολὺ μακρὸν ἀρίθμῳ.

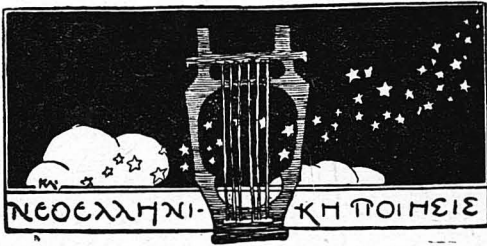
Ὅταν τὸ σχολεῖο ἐκλείσει, μερικὰς μαθητρίδας παρακάλεσαν νὰ ἐξακολουθήσουν τὰ μαθήματα, τὰ ὁποῖα οἱ νεώτερες κόρες μου ἐξακολουθοῦσαν νὰ πέρνουν ἀπὸ τὲς μεγαλειτερές τους καὶ γι' αὐτὸ ἐμειψυθῆκα.

Σ' ἴδον αὐτὸ τὸ χρόνον μπόρεσα νὰ ἴδω ὅτι οἱ γονεῖς ἔστερναν τὰ κορίτσια τους στὸ σχολεῖο, ὅχι μὲ τὸ σκοπὸ νὰ μορφωθοῦν, ἀλλὰ γιὰ νὰ ἔξωσιν πὸς πηγαίνα (2) σχολεῖο καὶ διδασκόντανε, ἐπειδὴ τότες ἦταν τῆς μόδας νὰ παραδίδουν στὰ κορίτσια μαθήματα, ἀντίθετα ἀπ' ὅτι, συνήθιζόντουσαν προηγουμένω. Οἱ μητέρες τὸ βλέπαν μὲ εὐχαρίστησιν, γιὰτι τὲς ἀπλάτταξε ἀπὸ τὲς φροντίδας κ' ἦταν πλεὺ ἐλεύθερες στὸ σπῆτι. Δὲν ὑπάρχει λοιπὸν ἀφορμὴ νὰ φανῇ παράδοξον σὲ κανένα, ἂν στὴν ἐκλογῇ σχολεῖοι τῆτοινο γονεῖς ζητοῦσαν πρὸ παντὸς : 1ο ἐκεῖνον, ποῦ νὰ κρηταινοῦναι περισσότερες, ὅσο τὸ δυνατόν, ὅρες τὰ κορίτσια τους· καὶ 2ο ἐκεῖνον, ποῦ ἡ κρηταινοσιν αὐτῇ τὸ ἀποθνήσκον νὰ γίνονται στὴν πλεὺ χαμηλῇ τιμῇ (3).

Πολλοὶ γονεῖς δὲν ἦταν εὐχαριστήσιμοι, ποῦ τὰ κορίτσια τους εἶταν κοντὰ μας ὄλο τὸ πρωὶ καὶ ἴστωρ' ἀπὸ τὸ μεσημέρι μέχρι τὸ βράδυ καὶ ζητοῦσαν νὰ τοὺς στέρνουν ἀκόμα καὶ τὸ γεμάτῳ τους.

(Ἀκολουθεῖ)

1) ΣΗΜ. Λασκαρῷ. Τώρα οἱ γονεῖς εἶνε λιγώτερον φιλάργυροι.
2) Προτίμησον οἱ σχολικαὶ γυνῶες νομιζόντανε ὀλέθειαι γιὰ τὲς γυναίκες· τότες ὁμοῦ ἀντίθετα, ἔρχοντο νὰ εἶνε τῆς ἰδέας.
3) Πολὺ συχνὰ δὲν διαλέγουν οἱ ἴδιοι τὸ σχολεῖο, ἀλλὰ στέρνουν τὰ κορίτσια τους σ' ὀποιώδηποτε ἱδρυμα, μὲ τὴν παρέκκλιση κάποιο φίλου, ποῦ ἐνδιαφέρεται γι' αὐτὸ.

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΙΗΣΙΣ

Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΜΟΥ

Εἶσαι ἡ γυναίκα μου,
Ψυχὴ μου, φῶς μου,
Εἶσαι ὀπίγειος
Παράδεισός μου.

Στὴν παρουσία τῆς
Ἀναγαλλιάου,
Τρέχω σ' εἰδάτηνε,
Τὴν ἀγκαλιάζω.

Εἶται ἡ γλυκύτατη
Συνοτροφία μου,
Γι' αὐτὴν ὀλόθερμη
Χτυπᾷ ἡ καρδιά μου.

Ποῦς στὸν Παράδεισον
Πλεὺν δοξαζομαι,
Ποῦς εἰς τὰ σμῆματα
Πλεὺ εὐτυχιομένος;

Ὅσῳνοι, βασίλεια,
Ἰδέες, στεφάνια...
Σίγητε στολίστε
Τὴν 'περφάνεια,

Ἄλλο περσότερον
Δὲν 'πιδύμα,
Ἄν τὴν γυναίκα μου
Τὴν ἀγαπάω.

Γι' αὐτὴν ἡ γυναίκα μου
Μόσον μὲ φθίνει,
Κι' εὐτυχιομένοισι
Αὐτὴ μὲ κάνει.

Ἄν στὴν ἀγάπῃ τῆς,
Ἐχῶ ὄρατον,
Δὲν τὰ ἐπιγεῖα
Περὶ τὰ νηφῶ.

Σ' εὐδ'γυναϊκί μου,
Τὴν Ἐδέμ ἔχω,
Κι' ὄλος ὀλόθερμος
Σ' εὐδ'να τρέχω.

Ἄνδρας Λασκαράτος

ΟΙΝΟΠΟΤΟΥ ΟΡΦΕΙΟΝ ΔΣΜΑ

Λαγίνα, ποῦ ὄαν λείρησι
Μὲ κρυμμένη θλίψη
Καὶ βάσανα πολλὰ,
Καὶ ὄταν σ' εἶρω πάλιν
Χαρᾶν δὲν θέλω ἄλλῃ,
Ἐπίσκομαι καλά.

Ποῦ εἶσαι ; Σημερώνει
Ἡ δὲνα μὲ σκοτώνει
Μὴ γάνησι τὸν καιρὸν.
Ἐδῶ ὄσον περιμῆνω
Μὲ στόμα φλογισμένο,
Μὲ λάγνυγα ξερό.

Παρηγορία μου μόνη,
Ποῦ σ' ἐμάθε τ' ἀρήθῃ
Κ' εὐδ'να μουσικῇ,
Καὶ ὄταν πλησιάζῃς
Τὰ χεῖλη μου, ἐβγάτεις
Φωνὴν μελωδικήν,

[Ἀνοικί]

Ποῦ εἶσαι ; Σημερώνει
Ἡ δὲνα μὲ σκοτώνει
Μὴ γάνησι τὸν καιρὸν.
Ἐδῶ ὄσον περιμῆνω
Μὲ στόμα φλογισμένο,
Μὲ λάγνυγα ξερό.

Λαγίνα νυφωδᾶτη,
Ποῦ γάρομαι γεμάτῳ,
Νὰ σ' ἔχω στὸ πλευθῶ,
Καὶ εἶναι ὄνολογῇ μου,
Ποτὲ εἰς τὴν ζωῇ μου,
Κενὴ νὰ μὴ σ' εἶρω,

Ποῦ εἶσαι ; Σημερώνει
Ἡ δὲνα μὲ σκοτώνει
Μὴ γάνησι τὸν καιρὸν.
Ἐδῶ ὄσον περιμῆνω
Μὲ στόμα φλογισμένο,
Μὲ λάγνυγα ξερό.

Α. Κατακουζηνὸς

Σ ΤΟΝ ΑΓΓΕΛΟ ΜΟΥ

Σ τῆς δροσοποιήσεως βραγιῆς
Βωδιάζον τὰ γουλιάρια,
Ἀνθίζονε ἡ ἀμυγδαλῆς
Καὶ γάλλον τὰ πουλιάρια
Ἄθρα καθάρια, ὀλόθλυκται
Κάθε καρδιά γλυκαίνει,
Μὰ ὄ ἥλιος, ποῦ μ' εὐφραίνει
Στὸ θεῖόν σου βλέμμα ζῆ !

Τι ὄαν σκοπῆ τοὺς μύσικον του
Τὸ ἀγγικτὸ γουλιάρια,
Βωδιάζει ὄδο ἀταίριαστο
Σ τ' ὠραῖον σου στοματάκι
Τι ὄαν οἱ ἀνθοὶ φιλιφλίζονε
Καὶ γάλλον τὰ πουλιάρια ;
Σ τ' ἀγά σου τὰ χεῖλάκια ;
Ποῖα μελωδία κρηρῆ !

Ἄν μουσικόνον γιοβλάστητον
Πνευκτικόνον 'ς τὴν χῆσιν,
Τὸ κῆμα τῶν μαλλιώνῶ σου
Σ' ἐμὲν ' ἄς κρηματιορ
Αὐτὸ ἄς μοῦ κρηρῆ τᾶμψυχα
Κρηαία, ποῦ ἀνθοβολοῦνε,
Αὐτὰ θὰ ἐναλοθῶνε
Μαὶ δὲν δάλλῃς καὶ ΣΥ !

Ι. Γ. Τσακκαϊάνος